

ETCETERA

Typy zapisów: etcetera., eteete., etcaet., etcae., etcę., etc., etc., et., ecr., ecę., ee., ec., erć., er., rcaet., rc., rc., &c. *Najczęstsze zapisy:* etc., etc., rc., rc. *W zapisie skrótów literę ć należy traktować jako połączenie litery c z tyldą skrótową ċ na oznaczenie skróconego wyrazu cætera, natomiast litera r zawsze zapisywana jest znakiem 2, który jest łacińską ligaturą oznaczającą spójnik et.*

Samogłoski nie kreskowane.

Sł stp, Cn, Linde brak.

1. Znak skrócenia, przemilczenia części wypowiedzi (z lat. *et caetera*) [i co za tym idzie – *et cetera* Cn] (materiał nie objęty statystyką):

a. Wskazuje na opuszczenie następnych członów w serii wyliczeń; i tym podobne, i inne tym podobne: przeto theż v nich [niewiaś] łpodnie członki, iako łą biodra nogi etc. mięłłze bywaią pośpolicie niżli v otrokow. *GlabGad* D6; Czemu zwierzęta wielkie łerce maiące bywaią łuchego przyrodzenia, y mięła kruchkiego, iako ieśt Ielen etc. *GlabGad* E3v; Item powyada ze wkrakowłkyey stronye będącz kradł czego łzią mogł dorwacz yako zupiczą kołłnyłą łnknye etc. *LibMal* 1545/9Sv; przyimy go wdom zwiernymy ktorzy domu potrzebią pociez go włmętnich/ napoy wpragnącich ecę. *SeklKat* Q3v; bádác łye pilnie czálu/ iáko dawno złoczyńcá kradł/ zbijał/ rc. y inne łotrołstwo płódził *GroicPorz* ii3v; może poznać s łprawy á połtawy oney pary podeźrzáne/ iełli łye obłápiáią/ cáłuią/ częłto rozmawiáią/ k łobie vłmiecháią. 2c. *GroicPorz* 112; nye włłtykyego rázem potrzebá dzyecyęcýá vczyć/ pirwey obyecádłá a b c d e etc. potem łylábizowác albo liter łkłádác ab ac ad etc. *GliczKsiqz* 18; dobrodziełtwá Páńłkye/ ktore tu oto wyłiczą: łż zgromadza kołcyoł łwoy/ łż vzdrawya łkrufzone łercá etc. *LubPs* ff2v marg; vdał łie ná włzýtki niecnoty/ pijańłtwá/ fryrierłtwá/ okrucieńłtwá etc. *BielKron* 150; Stąd przyłzły ná nie trwoy/ kłopoty/ woyny/ głody/ mory etc. plagi od Bogá łpnłzczone. *BielKron* 265v; o łześci/ o łiedm i węglách etc. *Figury GrzepGeom* D3; A iełli wıęłłza bęđłie Linea c.d. dwa kroć/ álbo trzy kroć/ etc. niż Linea d.e. tedyć też Linea c.b. táłke bęđłie wıęłłza dwa kroć/ álbo trzy kroć/ etc. niż Linea b.a. *GrzepGeom* O; Woły/ Konie/ Owce/ Pczoły/ etcete. *RejZwierc* 108v marg; Piłmo łwięte ináczey Arryns/ ináczey Nowácýanus/ ináczey Photinus etc. ináczey káždy Heretyk roznmie. *WujJud* 29; w zbudza w tobie łal/ y płácź/ łeś łię rołtał z oycem/ z mátką/ brátem etc. y zmiłym przyácielem twoim. *BialKaz* D2v; á kto po nim na ie^{go} mieyłce náłtąpi/ táłke raz/ táłke y trzeći y dáley rc. *ModrzBaz* 121v; niech w nieý łiólá będa/ łlaz obóy/ łift grzybieniów/ rumien/ roża/ mákowki etcae: *Oczko* 32; kto vrodzić chce łpráwiedliwego/ dobrego/ pokntuiącego/ czyłtego erć pierwey łam tákim być ma *SkarŻyw* 312; Nie tylko W przedmowach łwych: ále też y w kazániach/ ná kárcie 34. 35. 163. 167. 180. etc. y indźiey włzędźie/ ták y owák názywáiąc *CzechEp* 63; áby on też obłudnie/ nie łzczýrze etc. iáko Fáryzeułzowie czynić miał. *CzechEp* 165; Włzyłtki Práwá/ Wolnołci/ Przywileie połpolité y ołobné rc. od Królów Káziłiérzá łtárego/ Łodwiká rc. áże do Henryká/ Stephaná/ królów Polłkich *SarnStat* 133; Łeby Ceł, myt, &c. Łyd nie trzymał. *SarnStat* 267; bo iuż do tego przyłzłó, że iedná kauzá wráca łie ná zad z dołu ná górey, y z góry ná doł, etc. *SarnStat* 1300.

b. Wskazuje na urwanie cytowanego tekstu lub niepełne przytoczenie jakiejś znanej treści lub formuły; i tak dalej: Iako yesly shya yemu czo dosthalo oth czelyadnyka moyego thedy shya mv dosthalo

thedy kyedyo shya vskodzye tho yesth wboru navyathszhem zaborowye nyedal bracz thako etc.
– Iakomy othym vyemy ysz yeszly shya mu Czo dosthalo oth czeladnyka yey thedy etc. thako
nam bog pomoszy etc. *ZapWar* 1521 nr 2263; Ktorá plakalá ij žalowała miłościwá matka gdy
widziała/ męki Iwégo milégo fyňa. etcetera. *OpecŻyw* 145; ydz wflup nyezafkadzay boza moczą
etc. Czofz zawzyal czofz ochinal, wymyą oycza etc. *LibMal* 1544/85; á iżebyfmy prawdę czyniąc
pomnażáli fye rc. yáko Páweł S. powyeda *KromRozm III* H3v; Cžego iáwnie potwirdzáiá/ wtory wirfz
y oftáteczni/ gdzye wfpomina: Iż wedle fprawiedliwości fądzić będę etc. *LubPs* R3v; A dáiemy go
w moc nieprzyaściołom iego/ do tąd poki ku fwemu práwu nieprzyydzie. Gdyż tu rc. *GroicPorz*
n2; tę Ewanielią tzytaće. wfzedł Iezus do miáftetzká etc. *KrowObr* 103v; Węgrzy też pifáli/ iż
Borych [...] czyni! z Krolem Belám flepym o kroleftwo Węgierfkie po śmierci Sthefanowey etc.
iákom pifał w kronice Węgierfkiey. *BielKron* 353; fkoro iá máć vrodziłá ięłá mowić czyfłthą rzeczą/
bądź pozdrowioná krolewno niebieska etc. po Węgierfku *BielKron* 360; dał lifł táki/ iż v niego
Prułowie Krzyżacy kupili y zápláćili fkutecznie ziemię Pomorfką etc. Datá w Toruniu láthá 1329. ná
Wfłępną niedzielę. *BielKron* 37lv; Y tho iefł ftátut o tym iego: Iefli niecbce żoná/ niechay dziewczá
Przyidzie. Bo to powieda/ Pan Bog przykazał, etc. *WuiJud* 209v; Pieśń de Interregno/ ná notę. Ach
wfzechmogący dobrotliwy. etc. *MycPrz* I A3; wyznawał wiárę mowiąc: Wierzę w Bogá rc. á duhá
Pánu Bogu polecał *SkarŻyw* 373; Sługo złościwy (mowi Pan Chriřtns Matb. 25. v. 26. Lnk. 19 v. 22.)
wiedział etc. *CzechEp* 60; modlitwy w dzień S. Anny/ niżey trochę w tymże fzořtym rozdzieleniu
położone: Iáko wiele. etc. y druga. Niechay będzie błogofławione. etc. *LatHar* 413; Chwałá etc.
Zdrowáś Márya. *LatHar* 531; y ácz w wfławie/ która fie poczyna/ Gdyż złości/ rc. iefł to im zákazano
SarnStat 260; Dan ná zamku N. w dzień N. blifki/ Roku rc. *SarnStat* 830; bo tákich nie potępi/ ále
im rzecze: Podźcie błogofławieni. rc. *SkarKaz* 5a.

c. *Zastępuje nie wymienione nazwy godności lub urzędów w zwrotach grzecznościowych lub życzenia
w pozdrowieniu:* Pontfki Pilát Klaudyuřfłowi Tyberynřfłowi et. Zdrowie powiedá. *OpecŻywList* Cv;
Snltban Svleyman etc przyacielowy etc *LibLeg* 11/93; Amurat Otboman Cefarz Tureeki ná wfchod
y ná zachod fłonćá pánujący Skánderbegowi wychowańcowi niewdzięcznemu żadnego zdrowia
etc. *BielKron* 245γ; wyftápiwfzy ieden/ od nas Dziękował/ choćáfmy mu o to nie nie mowili.
Wielki Kniáże/ etc. wylieżáiąc náfze imioná tobie czołem biją z łáfki wielkiew/ etc. *BielKron*
435; Wielmożnemu pánu/ pánu Hieronimowi Syeniáfwiemu/ Woiewodzcowi Ruřkiemu/ [...] pánu á
przyacielowi fwemu záwždy ofobliwie łáfkwemu etc. *RejZwierc* 254v; Kxiędzá Marćiná
Biáłobrzeřkiego/ Złáfky Bożey Byřkupá Láodyckiego/ Opátá Mogielřkiego/ Suffrágáná y Cánonicá
Crákówkiego etc. *BiałKaz kt*; Książę Iwan Olimunty z fynty fwémi/ rc. wyznawamy/ którym
to przynależy wiedzieć wfzytkim. *SarnStat* 8; MY Ian Olbrácht/ rc. dáiemy znáć *SarnStat* 9;
Naiáfnieyfzemu y Niezwyciężonemu Monárřze Zygmuntowi trzeciemu/ z łáfki Bożey Krolowi
Polřkiemu y Szwedřkiemu/ Wielkiemu Książęciu Litewřkiemu rc. Láfká y pokoy od Páná y Bogá
nářzego Iezufa Chryřtuřá. *SkarKaz* 2.

Powtórzenie dwukrotne: przez MARCINA QWIATKOWSKIEGO Z ROZYCZ. ná ten czás X. I.
M. Pruřkiego/ etc. etc. Iorgieltnika przełożone *KwiatKsiąż kt*; Iásnie Wielmożnemu Pánu/ Pánu
Stánisławowi Szářráncowi z Pieskowey Skály/ Woiewodzie Sędomierzkiemu etc. etc. Pánu memu

Miłościwemu. *BielSenJoach* 3; IASNIE WIELMOZNEMV PANV. Ie^{go} M. Panu Ianowi Firleiwowi, z DĄBROWICE, PODSKARBIE^{mu} KORONNE^{mu} etcę. etcę. *SarnStat* 330; Wielmożnemu Pánu Iego Mości Pánu Andrzeiowi Krotolkiemu Woiewodźcowi Inowłocławfkiewi/ Pánu á dziedzicowi w Lobzenicy rć. rć. memu zawníze Mościwemu Pánu. *RybWit* Av.

d. *Określenie eufem. na oznaczenie obcowania seksualnego*: Potym włzed do komnáty ná łoże iey/ y poczał ią chćiwie całować/ á w tym całowaniu etc. [*cepit eam fortiter osculari, et post oscula cognovit eam*] Gdy ze ípánia wftawál vderzył iey lekko wzywot mówiąc/ to poczęcie bądź młćicielem *HistAl* A4.

2. *Prawdopodobnie znak interpunkcyjny, na końcu wypowiedzi pełni rolę kropki lub cudzysłowu zamykającego przytoczenie, wewnątrz wypowiedzenia rozgranicza człony przeciwstawne (materiał nie objęty statystyką)*: Ktorzy maią wielki brzuch pófpolicie mało miewaią rozumu dowcipnego, [...] tak iako o nich połatinie ieft przypowieść. Craffus venter craffum facit ingenium, może thak kto chce rozumieć krafný brzuch krafný czyni rozum etc. *GlabGad* P5v; Ku dobrim naśladowczam Spraw panfkych krotka przedmoua ect. *RejKup* B; Moížesz modlił sie zá lud Izráelski: Proszę Pánie Boże álbo odpuść ludu themu winę/ álbo mnie wymařz s kfiąg fwoich ktoreś nápiřał etc. Ktořemu Pan Bog/ wygládzę tego ktory zgrzeřzy [*Vulg Ex* 32/32–33] *BielKron* 35; A ták/ zmierzywřzy Lineą c.a. poznarř z proporcyéy miárę Liniéy a.b. to ieft/ Głębokości téy ktoreieř fye dowiedźieć chćiał etc. Koniec Geometryéy. *GrzepGeom* Q3v; nie dármo ieden z nich nie dawny Biřkup Krákowřki to powiedźiał: wierz ty iáko chceř ábo w co chceř etc. tylko day co ieft moiego. *CzechEp* 323.

Synonimy: **1. a.** »i dalej«, »i drugie tym podobne«; **b.** »i dalej«.

MB